

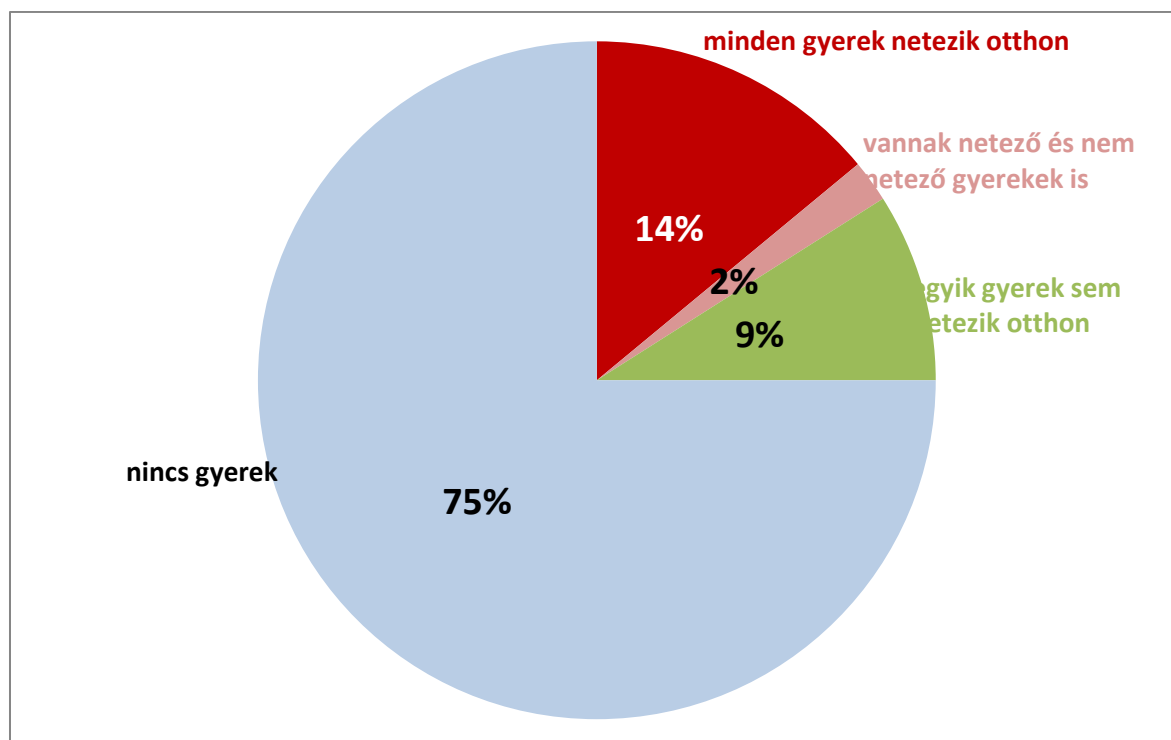
NMHH: A digitális világban a gyerekek már jobban eligazodnak, mint a szüleik

Az NMHH friss kutatásai alapján a világháló mára a gyerekek életének szerves részévé vált, és több mint egymillió magyar háztartást érint a 18 év alattiak biztonságos internetezése. Fontos a szülőknek olyan szűrőszoftvereket, technikai megoldásokat alkalmazni - az általános médiaműveltség, médiatudatosság fejlesztése mellett -, amelyek a gyerekeket megvédik a nem kívánatos tartalmaktól, az adatszivárgástól és más veszélyektől. Ebben nyújt segítséget a hatóság ingyenes gyermekvédelmi szűrőszoftvere, amely letölthető a gyermekbarat.nmhh.hu oldalról és segít, hogy a gyermekek szabadon fedezzék fel az internetet a nem megfelelő tartalmak elkerülésével.

Internetezési szokások a 18 év alattiak körében

A négy millió magyar háztartás egynegyedét, egymillió háztartást (kb. 3,07 millió háztartásban nincs 18 éven aluli gyermek) érint a **gyermekek biztonságos internetezése**. A kutatások arra utalnak, hogy a gyerekek jelenléte a háztartásban a legerősebb társadalmi ösztönzője az internet terjedésének. A hazai internethasználókat felmérő vizsgálatok szerint **a 18 év alattiak körében az internet elterjedésének egyik legfontosabb oka az iskola**, mivel egyre több tanár kéri interneten beküldeni a házi feladatot vagy ad fel internetes anyaggyűjtést feladatként, de sokan közösségi oldalakon keresztül tartják a kapcsolatot a gyerekekkel. Emellett a **gyereknevelésben a szülők jutalmazásként vagy a gyerekek figyelmének lekötésére használják az internetet, amely sok esetben átveszi a tévé szerepét**.

Otthon internetező gyerekek a magyar háztartásokban

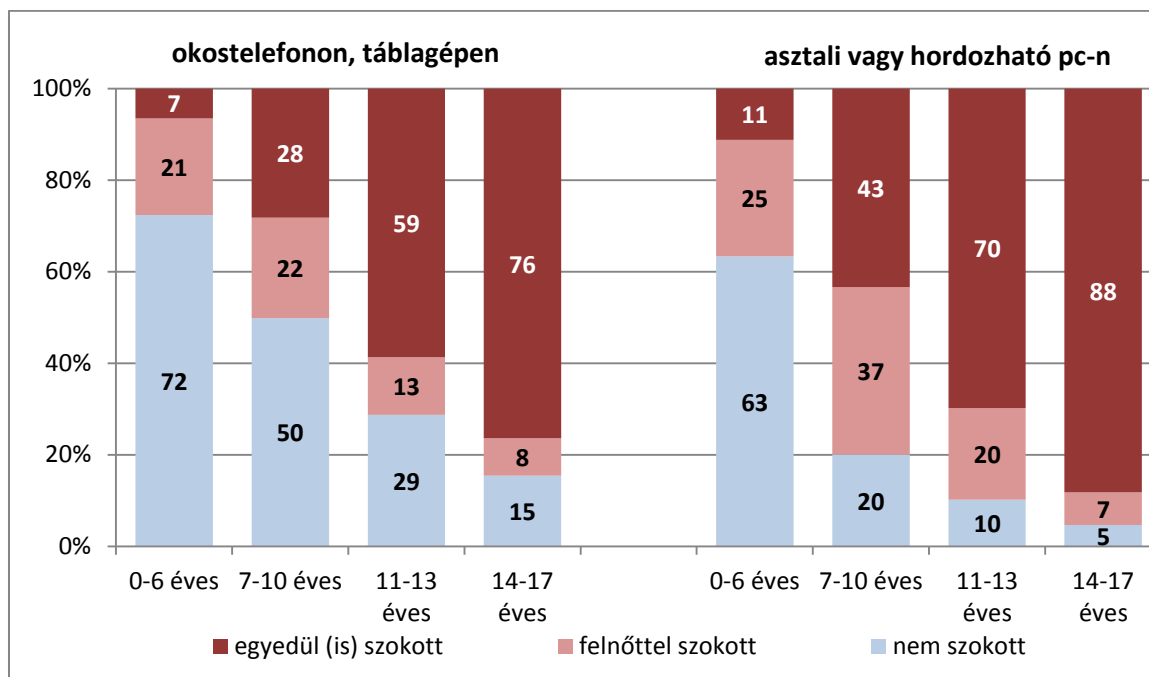

Forrás: NMHH-kutatás, Távközlési szolgáltatások használata a lakossági felhasználók körében, 2014.

Az internet és az internetezésre képes kézi készülékeknek ezt az új szerepkörét mutatják a kutatási eredmények is. Az okostelefonok vásárlásánál pedig a gyeseen, gyeden lévők a többiekénél gyakrabban említették, hogy a választásnál fontos szempont, hogy a készüléken legyenek játékok, amelyekkel a kisgyerekek is tud játszani. A 7 éven aluliakkal együttélő internetezők majdnem olyan arányban számoltak be arról, hogy a kisgyerekek táblagépen vagy okostelefonon netezik (tízből hárman), mint ahányan a

számítógépen netezést említették (tízből négyen). Ezzel szemben a 7 évnél idősebb gyereknél a netezők jóval gyakrabban említették a számítógépet, mint a kézben elférő, kisebb készülékeket (táblagépet és okostelefont). A gyerekekkel élő internetezők a felmérés során minden korcsoport esetében arról számoltak be, hogy többen interneteznek együtt vagy egyedül is, kivéve a 7 éven aluliak körében. Bár a bölcsődés-óvodás gyerekekkel élők közel 10 százaléka mondta, hogy náluk ezek a gyerekek már egyedül is interneteznek valamilyen készüléken. Azokban a háztartásokban azonban, ahol van gyerek és nincs internet otthon, ott ennek legnagyobb részét a szegénység az oka. Ezekben a háztartásokban sokszor olyan eszköz sincs, amelyen internetezhetnének, de az előfizetésre sem tudnak elegendő pénzt félretenni.

Szokott-e otthon internetezni a gyerek?
(a 18 éven aluli gyerekekkel együtt élő, legalább 14 éves internetezők körében)

Forrás: NMHH-kutatás, Lakossági internethasználat, 2014.

A szülői kontroll és a szűrőszoftverek fontossága a gyerekek internetezésénél

Az interneten a gyermekeket érő lehetséges veszélyektől a legtöbb szülő pedagógiai eszközökkel igyekszik megóvni a gyermekét: beszélgetéssel, megfigyeléssel, magyarázattal. Az adatok ugyanakkor arra is utalnak, hogy ennek részben oka, hogy tájékozatlanok a technikai megoldásokkal kapcsolatban, illetve hogy a **gyerek ügyesebb náluk**, így sok esetben nem hatékony vagy egyáltalán nem működik, hiszen a gyerek könnyen kikapcsolja vagy átlép a szülők által állított technikai akadályokon. Ez utóbbit a szülők, felnőttek jelentős része maga is elismeri. Már az alsó tagozatos korú gyerekekkel élő internetező felnőttek közül is minden ötödik azt mondja, hogy a gyerek bizony jobban ért az internethez, mint a szülő. **A középiskolás korú gyerekekkel élő felnőttek egy része (37%-a) ugyan elismeri, hogy a gyerek többet tud, a relatív többség azonban úgy gondolja, hogy ő maga is ért annyira az internethez, mint a gyerek.** A 14 éves vagy idősebb gyerekeknél pedig még árnyaltabb a kép (a 14-18 év közöttiek életkoruk miatt már anonim felmérésben is megkérdezhetők és ütköztetni lehet a véleményüket, tudásukat a szülőkével). **A gyerekek nagy többsége (71%) azonban teljesen biztos benne, hogy ő bizony ügyesebb, mint a szülei, és csupán húszból egy mondta, hogy a szülei ügyesebbek nála.**

A káros tartalmaktól védő szoftvereket, böngészőkiegészítőket kevés szülő ismeri vagy, ha tudnak is a káros internetes tartalmakat szűrő szoftverekről, mégsem használják őket. Az internetezők közel egytizede azt mondta, hogy azért sem teszik, mert a gyerek könnyen megkerüli az ilyen jellegű korlátozásokat. Általában véve a gyerekekkel élő internetezők közül sokan (78%) hallottak a gyermekvédelmi eszközökről, de a számítógépre telepíthető megoldásokat ismerők (72%) csak egészen elenyésző része (6%) tudott legalább egyet megnevezni ezek közül, amellyel tudomása szerint szűrni lehet a gyerek által megnézett internetes tartalmakat. A gyerekekkel élő internetezők közül egyébként csak minden nyolcadik számolt be arról, hogy használnak külön szűrőszoftvert vagy böngészőkiegészítőt azon a készüléken (legalább az egyikén), amelyen a gyerek is internetezik. Minden nyolcadik otthoni pc-n internetező gyerekekkel élő

internetező mondta, hogy a gyerekek olyan saját gépe van, amelyet egyedül csak ő használ. Ezeket a megoldásokat egyre kevésbé tudják a szülők használni, frissíteni, karban tartani.

A gyerekek internetezését korlátozó szűrőszoftvereket vagy böngészőkiegészítőket ismerő, de azokat nem használó szülők általában a pedagógiai eszközöket, a nevelést, elbeszélgetést célszerűbbnek tartják a szülők, illetve sokan – gyerekek és felnőttek is – úgy vélik, hogy a gyerek internetezésének szoftveres korlátozása, monitorozása rongálná a szülő és a gyerek közötti bizalmi viszonyt.

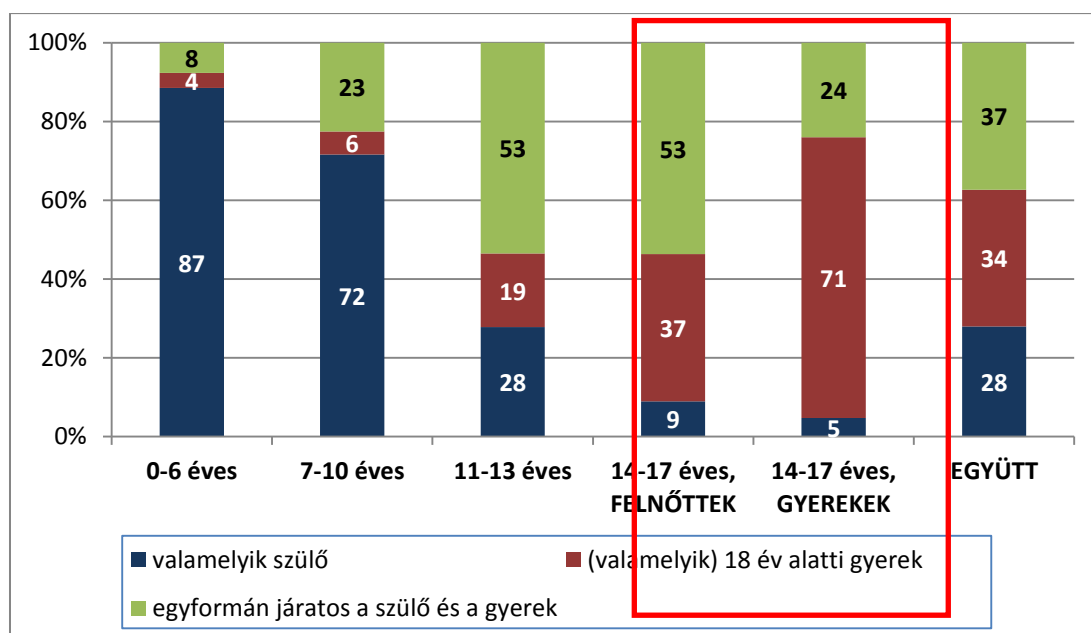
A technikai helyett a pedagógiai eszközöket nemcsak azért részesítik előnyben a szülők, mert sokan közülük jóval kevésbé értenek annyira az internethez, mint kamasz fiuk vagy lányuk, hanem mert más, a médiában a gyerekekre esetleg káros tartalmaktól is inkább a hagyományos, elbeszélgetős módszerrel igyekeznek megóvni őket. Pl.: elbeszélgetnek a gyerekekkel, mi való vagy nem való nekik a tévében és az interneten, próbálják a biztonságosabb időszámban tévé elé ültetni őket, és nem fizetnek elő olyan kiegészítő csomagokra, amelyeken szerintük nem gyerekeknek való műsorok láthatók. Sok felnőtt arról is beszámolt, hogy a gyerekeknek nem adnak saját készülékeket, amelyeken például a szobájukban felnőtt felügyelete nélkül fogyaszthatnának veszélyes tartalmakat. **A gyerekszárat azonban mint a tartalomfogyasztás technikai korlátozását a tévé esetében is csak elenyésző arányban említették a gyermekkel élő felnőttek.**

Töltse le otthoni számítógépére az ingyenes szűrőszoftvert!

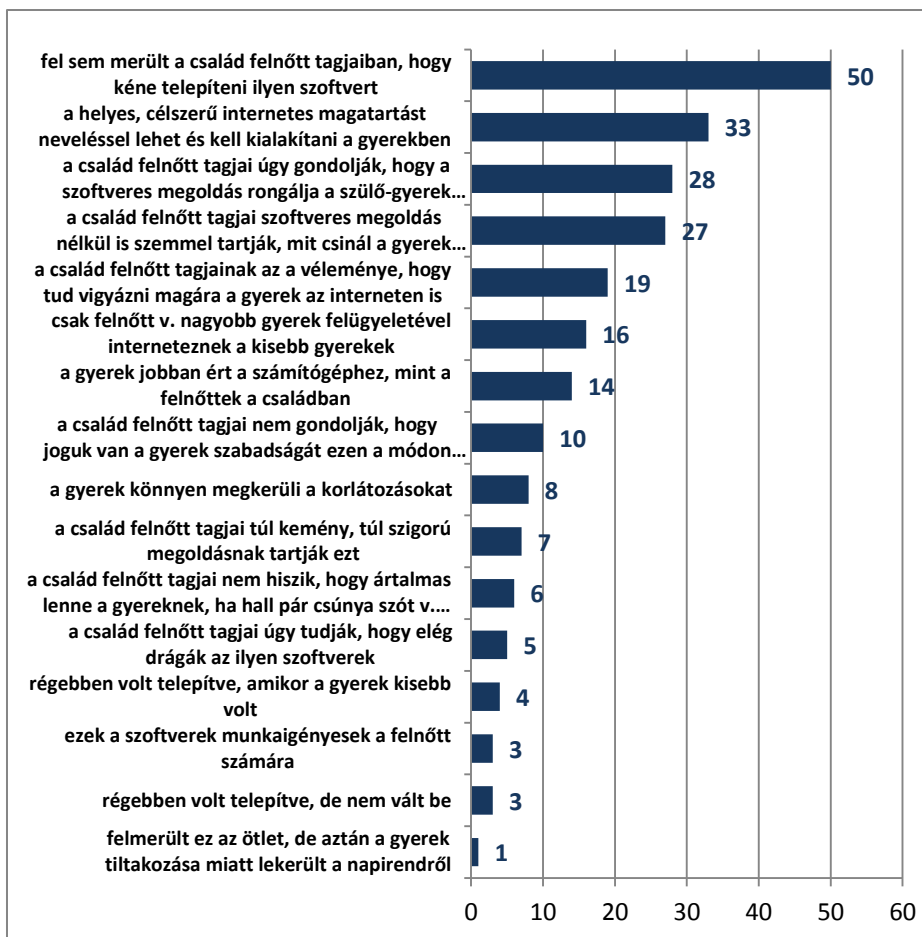
Magyarországon minden hazai oktatási intézményben és nyilvános könyvtárban a kiskorúak védelme érdekében kötelező a szűrőszoftver használata, az ingyenes szűrőszoftvert pedig az internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatóknak ingyenesen kell biztosítaniuk, és letölthetővé tenni honlapjukon.

Az iskoláknak kötelező szűrőszoftver otthoni alkalmazásra is kiváló. A szülő, a gondviselő a gyermekvédelmi szűrőszoftverekben előre beállított, például életkor szerint megkülönböztetett profilokból választhat, így a kezelésben kevésbé jártas felnőttek is egyszerűen használhatják azt. Lehetőség nyílik a finomhangolásra, a kulcsszavak, a letiltott vagy engedélyezett oldalak, a napi használati idő bővítésére, szűkítésére, testre szabására is. **A magyar nyelven működő szűrőszoftver és az Internet Hotline elérhető a www.gyermekebarat.nmhh.hu weboldalon.**

Ki járatosabb az internetezésben – a legidősebb gyerek életkora szerint (a 18 éven aluli gyerekekkel együtt élő, legalább 14 éves internetezők körében)

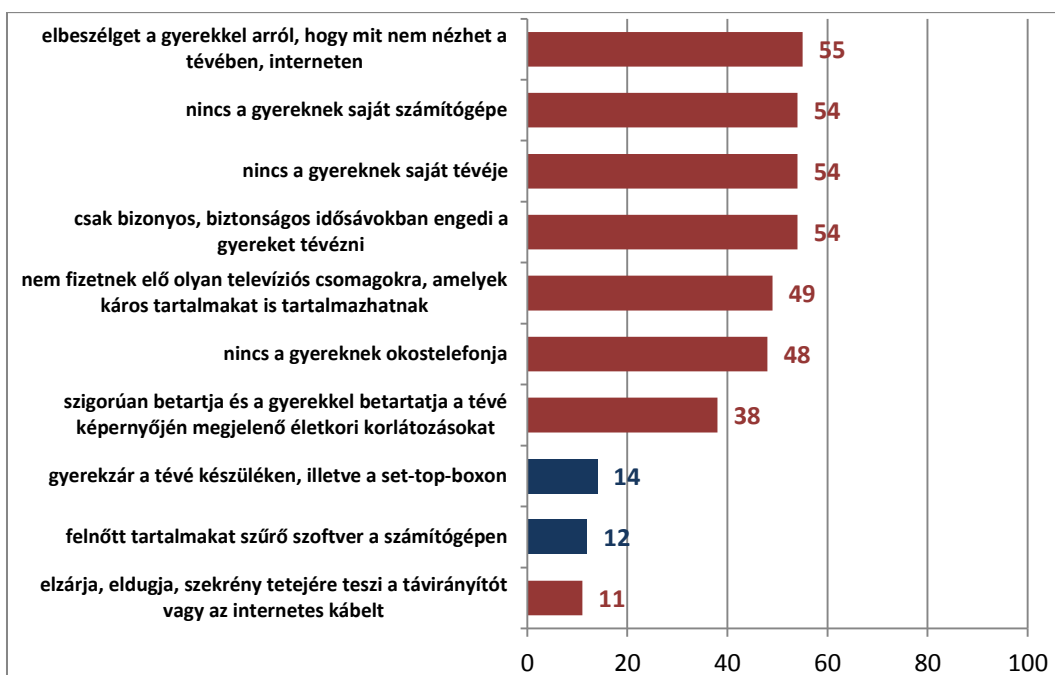

FELNŐTTEK: a 14-17 éves gyerek szülője vagy vele élő felnőtt családtag a válaszadó, ahogy a többi korcsoportnál is. GYEREKEK: a 14-17 éves gyerek a válaszadó. Forrás: NMHH-kutatás, Lakossági internethasználat, 2013. **Miért nem használnak szülőikontroll-szoftvert (a 18 éven aluli gyerekekkel együtt élő, legalább 14 éves internetezők körében, akik tudnak szülőikontroll-szoftverről, de náluk nem használják, %)**

Forrás: NMHH-kutatás, Lakossági internethasználat, 2014.

Szülői kontroll a gyerekek tévészésénél, internetezésénél (a 18 éven aluli gyerekekkel együtt élő, legalább 14 éves internetezők körében, %)

Forrás: NMHH-kutatás, Fogyasztói tudatosság, 2014.

Az adatok forrása:

Távközlési szolgáltatások használata a lakossági felhasználók körében, 2014.: 2000 fős lakossági felmérés személyes interjúkkal, a magyarországi háztartásokra országosan reprezentatív mintavétellel. A mintavételből adódó pontatlanságokat a kutatók a KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján matematikai eljárással, ún. súlyozással korrigálták. Az adatfelvételt az Ariosz Kft. készítette (október végén – november elején).

Lakossági internethasználat, 2013., 2014.: 3000-3000 fős lakossági felmérés online kérdőívvel, a 14 éves és idősebb, legalább hetente internetező és Magyarországon élő népességre országosan reprezentatív mintavétellel. A mintavételből adódó pontatlanságokat a kutatók a KSH 2011-es népszámlálási adatai és a Távközlési szolgáltatások használata a lakossági felhasználók körében című kutatásunk alapján matematikai eljárással, ún. súlyozással korrigálták.